

Seminaroppgavesett 9

A. Samfunnsøkonomisk effektivitet

Tre betingelser som må være oppfylt for at vi skal ha en effektiv ressursallokering er:

I Marginale produksjonskostnader må være den samme for alle produsentene av en vare

II Marginal betalingsvillighet må være lik for alle kjøperne av en vare

III Marginal betalingsvillighet for en vare må være lik marginale kostnader.

- 1) Forklar hvorfor I vil være oppfylt i et marked med fullkommen konkurranse
- 2) Vis hvordan det er mulig med gjensidig fordelaktig bytte mellom 2 konsumenter, A og B dersom $MBV^A > MBV^B$, hvor MBV er marginal betalingsvillighet for en vare (vare 1) målt i enheter av andre varer (vare 2). Bruk et talleksempel.
- 3) Forklar hvorfor III ikke er oppfylt dersom det er negative eksterne virkninger i produksjonen av en vare og markedet er uregulert.
- 4) Hvilke forutsetninger (I-III) blir brutt ved: (i) En gruppe produsenter får subsidier på bruk av en innsatsfaktor (ii) Produsentene i et marked samarbeider om å ta en høyere pris enn likevektsprisen under fullkommen konkurranse (iii) en kommune legger ut et areale for salg. En kjøpegruppe får et visst antall tomter til en lavere pris enn resten av kjøperne. Forklar!

B. Eksterne virkninger - tiltak

Kommentær (diskuter) følgende utsagn fra en samfunnsøkonomisk synsvinkel:

”Det viktigste med avgifter er at forurenser skal betale et forurensingens koster”

”Når myndighetene tar inn mer i avgifter enn det forurensingen koster må det være noe galt!”

”Rushtidsavgift er en dårlig ide: Her sitter vi i kø til jobben og så vil de ha oss til å betale for det!”

”Omsettelige kvoter er uheldig for det gir de rike mulighet til å kjøpe seg bort fra rensing”